

KVINNORS OCH MÄNS FÖRETAGANDE

En undersökning baserad på 278 000 företag

Juni 2017

företagarna

Innehåll

Sammanfattning.....	3
Introduktion	4
Analys och resultat.....	4
Slutsatser & diskussion.....	12
Referenser.....	15
Appendix	16

Företagarna är Sveriges största organisation för företagare. Vi driver opinion för att förbättra företagarklimatet och göra det enklare att starta, driva, utveckla och äga företag. Företagarna är medlemsägda, medlemsstyrda och partipolitiskt obundna. Varje vecka söker tusentals företagare upp oss för juridisk rådgivning, anpassade förmåner, event och möten. Vi företräder närmare 70 000 företagare, vilket ger oss en stor möjlighet att påverka och driva opinion för ett bättre företagarklimat. Våra medlemmar gör oss till en stark och trovärdig röst i maktens korridorer.

www.foretagarna.se | info@foretagarna.se | 08-406 17 00

Sammanfattning

I den här rapporten undersöks vem som är högsta befattningshavare¹ i 278 000 svenska aktiebolag. Det visar sig att endast en av sex bland de högsta befattningshavarna i företagen är en kvinna. Drygt 45 000 företag av 278 000 i analysen har en kvinna som högsta befattningshavare. Exakt fem av sex (83,3 procent) av samtliga högsta befattningshavare i företag i Sverige är män. Skillnaderna mellan olika branscher och olika landsändar är stora.

Stockholms län toppar listan med 20 procent kvinnor bland företagsledarna. På andra och tredje plats hamnar Gotland och Uppsala med 17,5 respektive 16,7 procent. Längst ned på listan hamnar Jönköping: endast 12,4 procent av de högsta befattningshavarna är kvinnor. Nummer två och tre från botten är Kronoberg, med 12,7 procent samt Västernorrland med 13,8 procent.

Vaxholm hamnar på första plats om alla 290 kommuner rangordnas efter andelen kvinnor bland de högsta befattningshavarna. Något fler än var fjärde - 27 procent - av företagsledarna i Vaxholm är kvinnor. Danderyd (24 procent) finns på andra platsen. Jokkmokk och Lidingö följer strax därefter.

Det finns en sektor där kvinnor dominerar: hela 53 procent av företagsledarna inom branschen "övriga konsumenttjänster" är en kvinna. Här ingår bland annat tvätterier, frisör- och skönhets-salonger, begravningsbyråer och inrättningar för kroppsvård. Andra branscher med relativt hög andel kvinnor i företagsledande position är vård och omsorg, socialtjänst och utbildning. Inom bygg har endast en av 20 företag en kvinna som högsta befattningshavare. Näst sist hamnar gruvor och mineralutvinningsindustrier (7,2 procent) och efter det följer transport- och magasineringsbranschen (7,6 procent). Skillnader på branschnivå är väldigt stora.

Sverige har drygt 31 000 aktiebolag med fler än 10 anställda. Av dessa har 3 100, dvs. endast en tiondedel, en kvinna som högsta befattningshavare. Andelen är högst i företag med 1-4 anställda: Ett av fem företag med 1-4 anställda leds av en kvinna.

Bättre förutsättningar för kvinnors företagande är inte enbart en jämställdhetsfråga, det är också en fråga om att frigöra resurser och innovationer och skapa tillväxt genom (fritt) företagande.

Företagarna föreslår:

- bättre tillgång till trygghetssystemen. Trygghetssystemen måste utformas så att de inte bara passar anställda, utan också kan nyttjas av företagare, oavsett vilken företagsform de använder.
- utökat Rut-avdrag. Företagarna vill att det snarast ska tillsättas en utredning med ett brett mandat att föreslå utvidgning av hushållsnära tjänster för privatpersoner.
- att inte begränsa välfärdsföretagandet. Förslaget om vinsttak i välfärden slår hårt mot kvinnors företagande. Ett vinsttak för privata vård- och omsorgsföretag idag begränsar utvecklingen mot jämställt ägarskap och jämställda styrelser imorgon.
- att göra det billigare att anställa. Kostnaden för att anställa är ett av de främsta tillväxthindren i Sverige idag. Eftersom många kvinnor driver personalintensiva tjänsteföretag påverkar höga arbetsgivarkostnader, sjuklöneansvar, rigida arbetsmarknadsregler och höga skatter kvinnors företagande särskilt hårt.

¹ Högsta befattningshavare är företagets vd eller extern vd. Inte alla aktiebolag har dock en vd. I fall det saknas en vd räknas företagets ordförande som högsta befattningshavare. I vissa fall saknas även denna befattning och då antas att en vanlig styrelseledamot är högsta befattningshavare. Det är ett begrepp som används av Bolagsverket. Företagarna använder i rapporten Retriever som källa, som på sin tur hämtar uppgifterna från Bolagsverket.

Introduktion

I dag skapas fyra av fem nya jobb i småföretagen. Tillväxten och arbetsmarknaden är beroende av att företagsklimatet upplevs som gott av både kvinnor och män.

För att kunna verka för ökad jämställdhet i Företagsverige måste debatten utgå från aktuella och relevanta fakta. I den här rapporten kartläggs de högsta befattningshavarna i företagen.

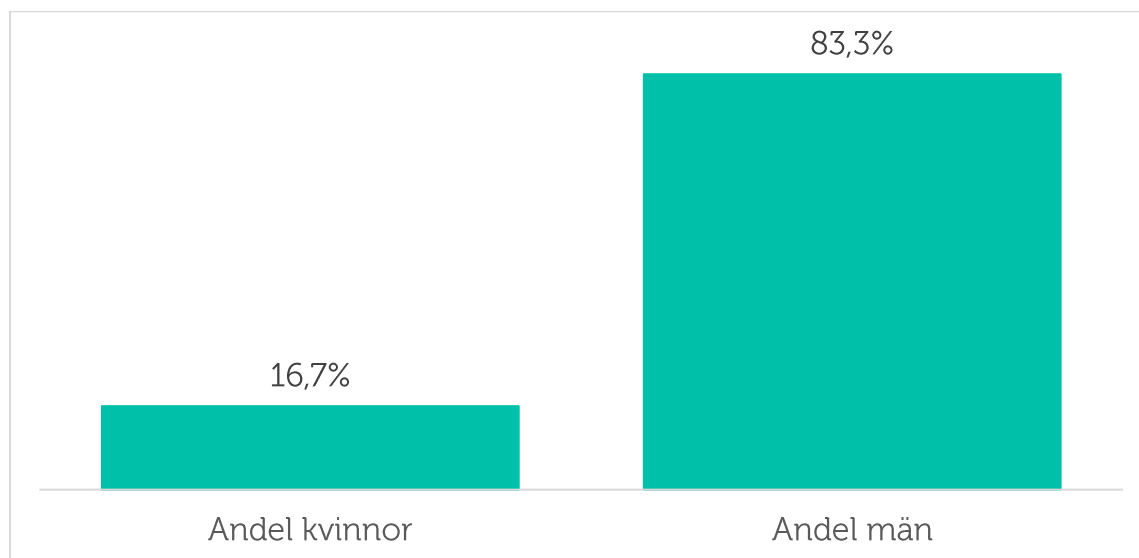
Hur ser fördelningen av män och kvinnor ut bland företagsledarna i Sverige? Finns det skillnader mellan olika branscher? Och hur ser det ut i olika delar av landet?

För Företagarna är det viktigt att både kvinnor och män upplever att de har goda möjligheter att driva företag i Sverige. Förhoppningsvis kan denna rapport bidra till en konstruktiv diskussion om hur företagsklimatet kan bli bättre – för alla.

Analys och resultat

Endast en av sex av företagets högsta befattningshavare i Sverige är kvinna

Drygt 45 000 av 278 000 företag i analysen har en kvinna som är högsta befattningshavare. Exakt fem av sex (83,3 procent) av samtliga högsta befattningshavare i företag i Sverige är män.

Figur 1 Högsta befattningshavare, andel kvinna och andel man

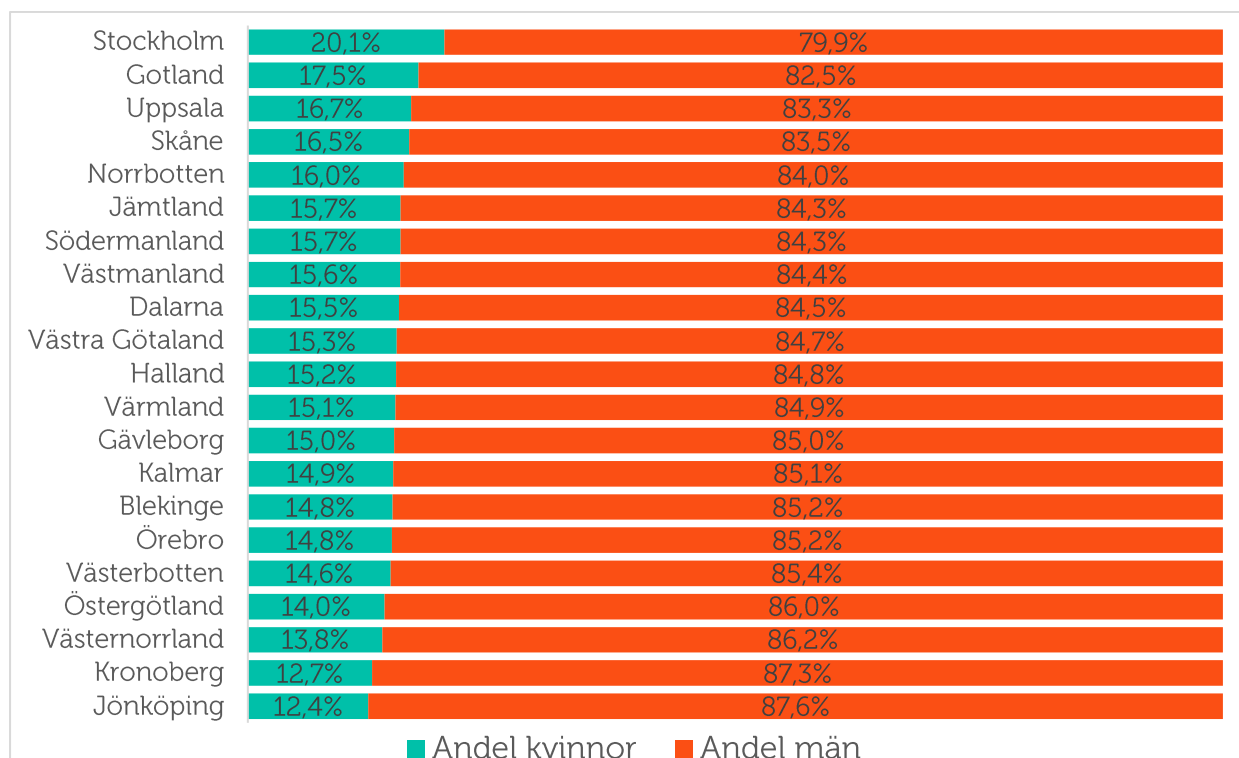
Skillnaden mot den övriga befolkningen, liksom mot arbetskraften i stort, är markant. I dag består 49,2 procent av Sveriges befolkning mellan 15–74 år av kvinnor. En nästan lika stor andel, 47,8 procent av befolkningen som är sysselsatt, består av kvinnor (SCB, AKU, 2017). Andelen kvinnor som är företagare är alltså signifikant underrepresenterad.

Andelen kvinnor som är företagare eller företagsledare ligger något högre enligt statistik från SCB. Skillnaden beror på undersökningspopulationen. I statistiken från SCB ingår inte bara aktiebolag utan

också enskilda firmor, som inte finns med i Företagarnas undersökning. Kvinnor väljer relativt ofta enskild firma som företagsform, vilket förklarar skillnaden i statistiken.² Myndigheten Tillväxtanalys gör varje år en undersökning bland nystartade företag. Den senaste utgåvan visar att det startades 29 000 nya aktiebolag under år 2015. Av dessa har 23 procent en kvinna som företagsledare och 77 procent en man. (Tillväxtanalys, 2015) Det innebär att andelen kvinnor bland de högsta befattningshavarna i aktiebolagen ökar, dock går förändringen väldigt långsamt. Med en sådan årlig tillväxt kommer könsfördelningen bland de högsta befattningshavarna inte ändras väsentligt de kommande åren. Under år 2015 startade 23 500 kvinnor ett företag. Två tredjedelar av dessa valde enskild firma som juridisk form, jämfört med ungefär hälften av alla män som startade företag. En stor majoritet av enskilda firmor har inga anställda och bolagsformen är inte heller lämplig för att ha anställda. Läs mer om skillnader mellan olika bolagsformer på foretagarna.se.³

Stockholms län har högst andel kvinnor bland företagsledare

Stockholms län toppar listan med den högsta andelen kvinnliga företagsledare i Sverige med 20,1 procent. Gotland placerar sig på andra plats med 17,5 procent och Uppsala följer strax efter det med 16,7 procent, på samma nivå som riksnittet.

Figur 2 Företagens högsta befattningshavare, andel kvinnor och andel män

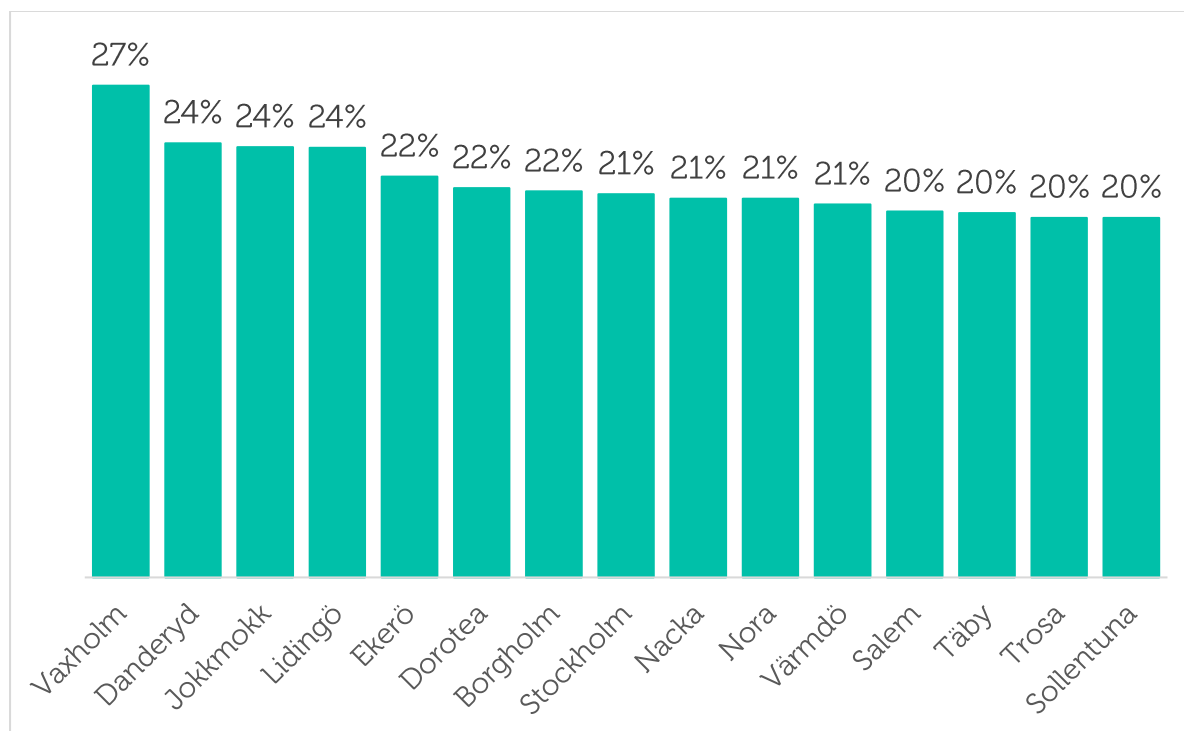
Längst ned på listan hamnar Jönköping: endast 12,4 procent av de högsta befattningshavarna är kvinnor. Kronoberg hamnar näst sist med 12,7 procent och Västernorrland tar plats 19 med 13,8 procent. I hela landet är könsfördelningen väldigt ojämn, men skillnaderna mellan regionerna är stora: nästan 8 procentenheter skiljer mellan Stockholms län och Jönköpings län.

² Därutöver tillämpar vi i den här undersökningen en omsättningsgräns på 100 000 kronor för att rensa bort hobby och inaktiva företag.

³ Aktiebolag VS enskild firma: <http://www.foretagarna.se/foretagaren/2016/februari/aktiebolag-vs-enskild-firma/>

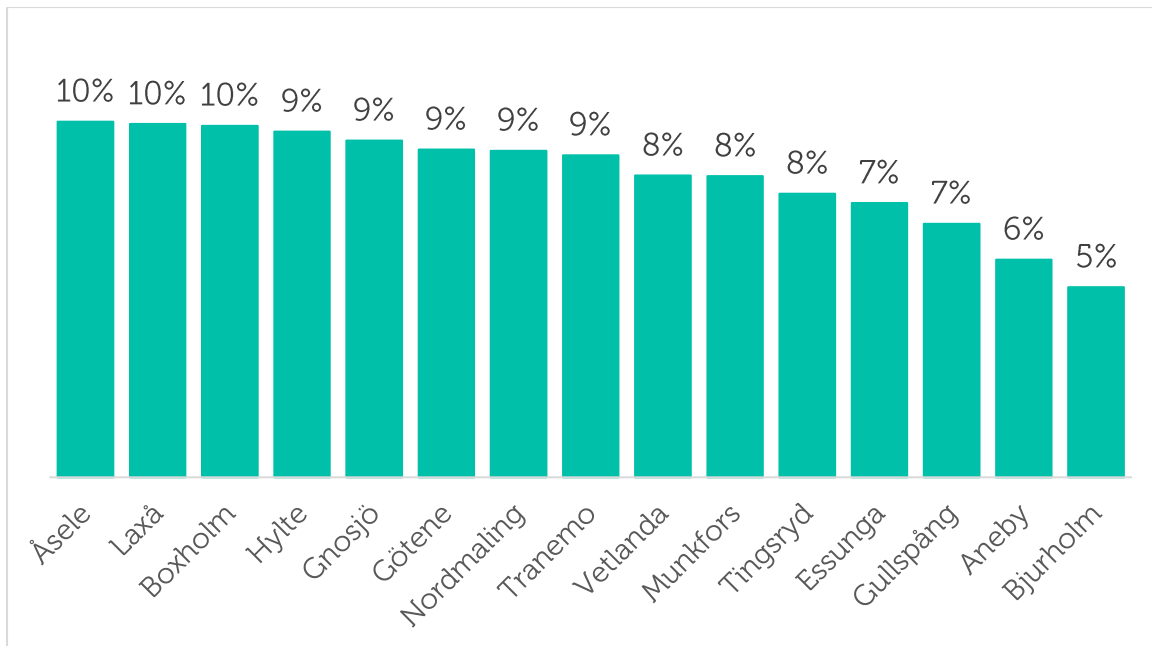
Högst andel kvinnor i Vaxholm, lägst andel i Bjurholm

Turistkommunen Vaxholm hamnar på första plats när de 290 kommunerna rangordnas efter andelen kvinnor bland de högsta befattningshavarna. Något fler än var fjärde - 27 procent - av företagsledarna i Vaxholm är kvinnor. Bara några mil därifrån ligger kommunen som tar andra plats: Danderyd (24 procent). Jokkmokk och Lidingö följer strax efter Danderyd, också här är 24 procent av de högsta befattningshavarna kvinna. Bland de 15 kommunerna i toppen ligger 10 kommuner i Stockholms län.

Figur 3 Företagens högsta befattningshavare, andel kvinnor, topp 15 kommuner

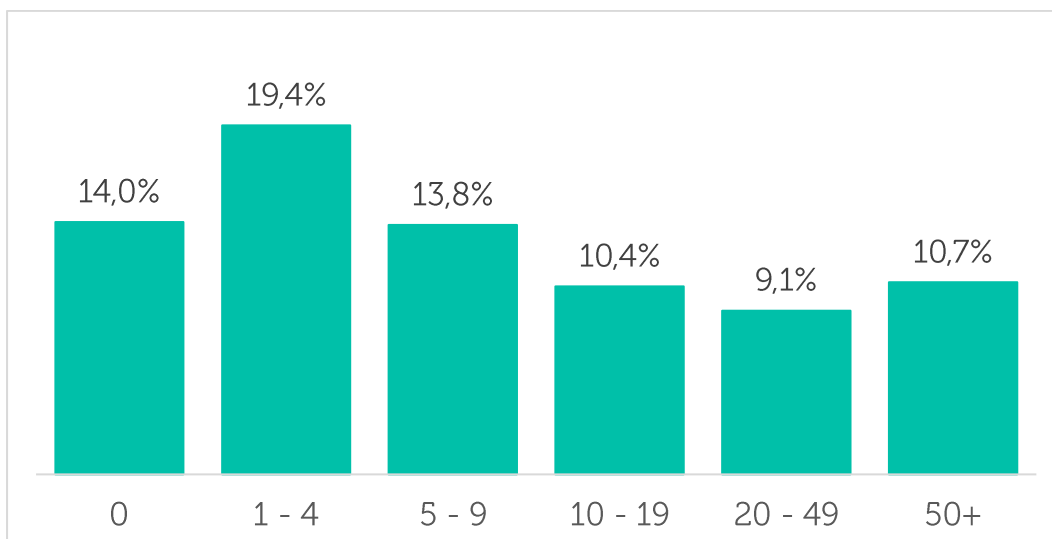
Figur 4 visar de 15 kommunerna där andelen kvinnor bland företagsledare är som lägst. Sveriges minsta kommun (beträffande folkmängd) Bjurholm hamnar på sista plats: endast 5 procent av de högsta befattningshavarna i kommuns företag är kvinnor. I absoluta tal gäller det tre av 58 aktiebolag i kommunen. Aneby tar näst sista plats med 6 procent och Gullspång hamnar på plats 288 av 290 med 7 procent kvinnor bland de högsta befattningshavarna. Skillnaden mellan Vaxholm (27 procent) och Bjurholm (5 procent) är påtaglig. Hela rangordningen på Sveriges 290 kommuner hittar du i rapportens Appendix.

Figur 4 Företagens högsta befattningshavare, andel kvinnor, botten 15 kommuner

Endast ett av tio företag med fler än 10 anställda leds av en kvinna

Sverige har drygt 31 000 aktiebolag med fler än 10 anställda. Av dessa har 3 100, dvs. endast en tiondedel, en kvinna som högsta befattningshavare. En separat analys av samtliga 667 aktiebolag som är börsnoterade⁴ i Sverige visar att knappt 8 procent av dessa har en kvinna som högsta befattningshavare. Andelen kvinnor är högst i företag med 1-4 anställda: Ett av fem företag med 1-4 anställda leds av en kvinna. Notera dock att enskilda firmor, en organisationsform som kvinnor relativt ofta väljer, inte ingår i analysen.

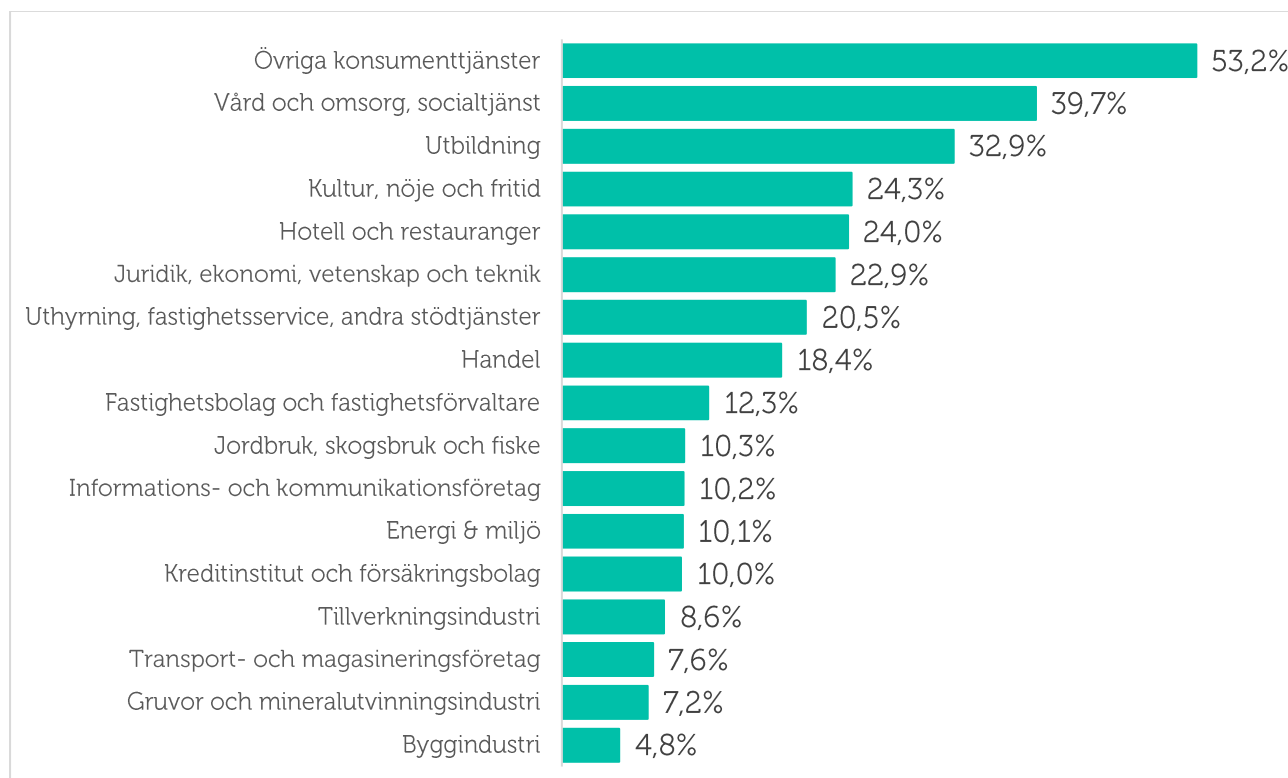
Figur 5 Företagens högsta befattningshavare, andel kvinnor efter företagets storlek (antal anställda)

⁴ Noterad på Aktietorget, First North, Large Cap, Mid Cap, Small Cap.

Drygt hälften av företagsledarna i konsumenttjänsteföretag är kvinnor

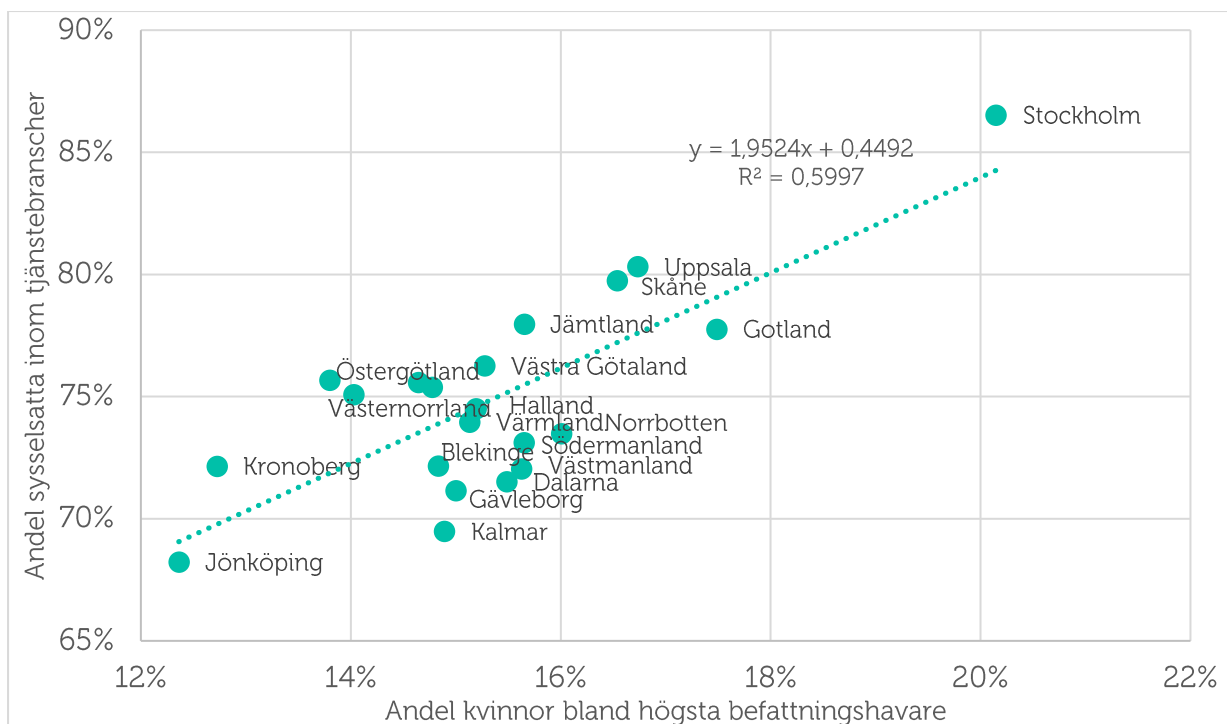
Hela 53 procent av företagsledarna inom branschen "Övriga konsumenttjänster" är kvinnor. Det är den enda branschen där kvinnor har en majoritet. Här ingår bland annat tvätterier, frisör- och skönhetsalonger, begravningsbyråer och inrättningar för kroppsvård. Branschen med näst störst andel kvinnor som högsta befattningshavare är Vård och omsorg, socialtjänst. I den branschen är fyra av tio företagsledare kvinnor. Utbildningsbranschen kommer på tredje plats med 33 procent kvinnor.

Inom byggindustrin har endast ett av 20 företag en kvinna som högsta befattningshavare. Näst sist hamnar gruvor och mineralutvinningsindustrier (7,2 procent) och därefter följer transport- och magasineringsbranschen (7,6 procent). Skillnaderna mellan olika branscher är väldigt stora.

Figur 6 Företagens högsta befattningshavare, andel kvinnor efter bransch

Branschstrukturen verkar även delvis förklara skillnaderna i andelen kvinnor bland högsta befattningshavare på regional nivå. Branschstrukturen på länsnivå kan tas fram med hjälp av Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS) från SCB. Vi har undersökt andelen av samtliga sysselsatta i länet som är verksamma inom tjänstesektorn. I Figur 7 jämförs andelen kvinnor bland de högsta befattningshavarna med andelen sysselsatta inom tjänstesektorn. Sambandet är tydligt positivt: i län med en relativt låg andel sysselsatta inom tjänstesektorn är andelen kvinnor bland de högsta befattningshavarna lägre. I Jönköping är tjänstesektorn relativt liten och tillverkningsindustrin stor. Andelen kvinnliga företagsledare är låg i Jönköping. I Stockholms län är det tvärtom: en relativt stor tjänstesektor och högst andel kvinnor bland företagsledare. Notera att sambandet inte säger något om en eventuell kausalitet.

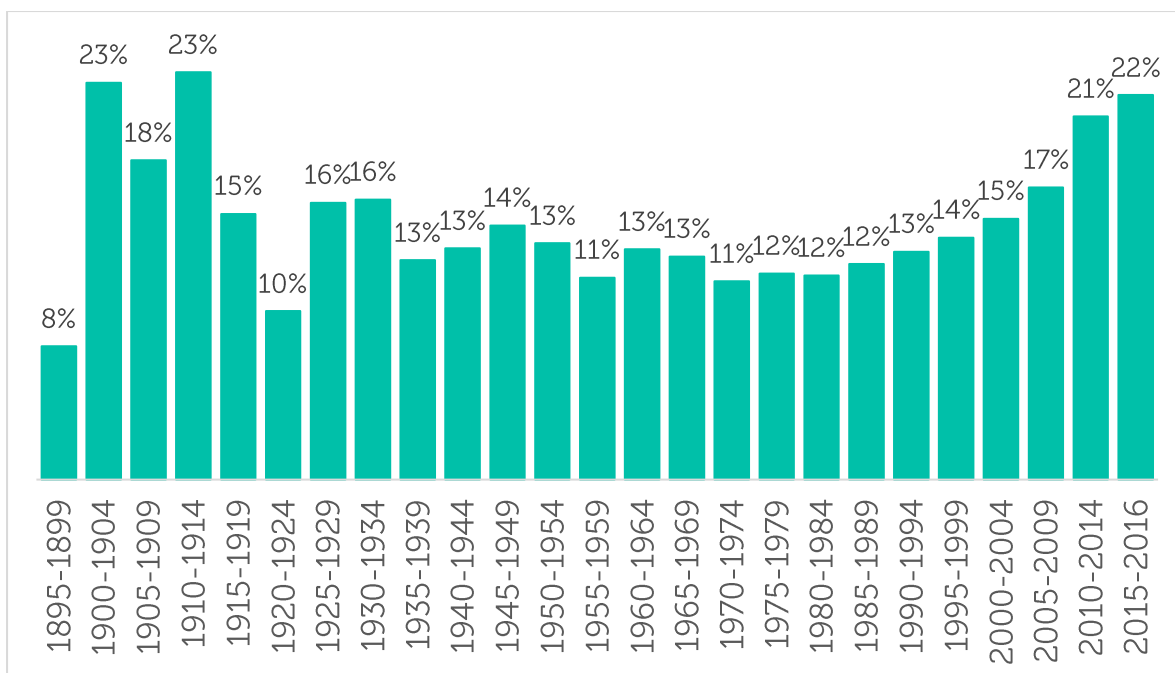
Figur 7 Samband mellan andel kvinnor bland högsta befattningshavare och andel sysselsatta i tjänstebranscher (SNI G-U) (källa Y-axel: SCB, RAMS)

Branschstrukturen är förstås inte den enda förklaringen till den skeva fördelningen bland kvinnor och män som företagsledare. Den här studien är begränsad i sitt omfång och det skulle krävas mer forskning och få en tydlig bild över skillnaderna som observeras samt de bakomliggande orsakerna. Företagarna delar gärna rådata till den här undersökningen och uppmanar forskare och andra organisationer att undersöka orsakerna.

Andel kvinnor bland företagsledare ökar långsamt

Figur 8 visar andelen kvinnor bland de högsta befattningshavarna efter företagets registreringsår. Notera att andelen etablerade/framgångsrika företag är större bland äldre företag. Det tar tid för ett företag att växa. Många företag som startas överlever inte utan går i konkurs eller läggs ned.

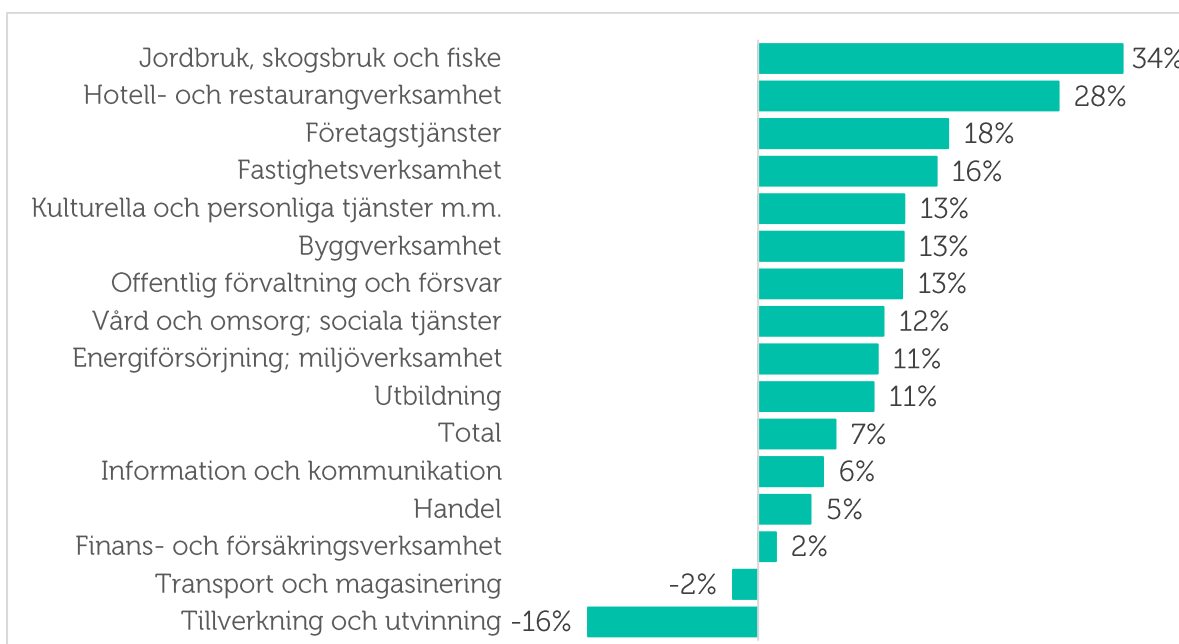
Andelen kvinnliga företagsledare är något högre i företag som grundats mellan 1900 och 1914. Dessa företag har funnits över 100 år och är större än ett genomsnittligt företag. Det är av naturliga skäl inte längre företagets grundare som leder dessa gamla bolag. De senaste tiden ser vi en ökning av andel kvinnor som startar företag. Sedan år 2010 visas en ökning till drygt 20 procent. Om vi antar att det inte finns en skillnad i kontinuitet mellan företagen som leds av män och kvinnor och trenden kommer att fortsätta, kommer vi att se en ökning av antalet kvinnor bland de högsta befattningshavarna. Förändringen går dock väldigt långsamt. Andelen kvinnor bland företagen som grundades 2015-2016 är 22 procent och det är inte mycket större än totalen som ligger på 17 procent.

Figur 8 Företagens högsta befattningshavare, andel kvinnor, efter företagets registreringsår

Strukturumvandling kan påverka jämställdheten bland företagare på sikt

Tjänstesektorn visar på en 11-procentig tillväxt de senaste åren, medan ackumulerat antal sysselsätta inom tillverkningsindustri, bygg och jordbruk, skogsbruk och fiske har minskat med 3 procent samma period. Tillverkningsindustrin visar på den största minskningen: 2015 var antalet sysselsätta 16 procent längre än år 2008. Det är en viktig strukturumvandling som kan påverka jämställdheten bland företagare på sikt. (SCB, Förvärsarbetande 16+ år med bostad i regionen (nattbefolkning) (RAMS) efter näringsgren SNI 2007, år och region)

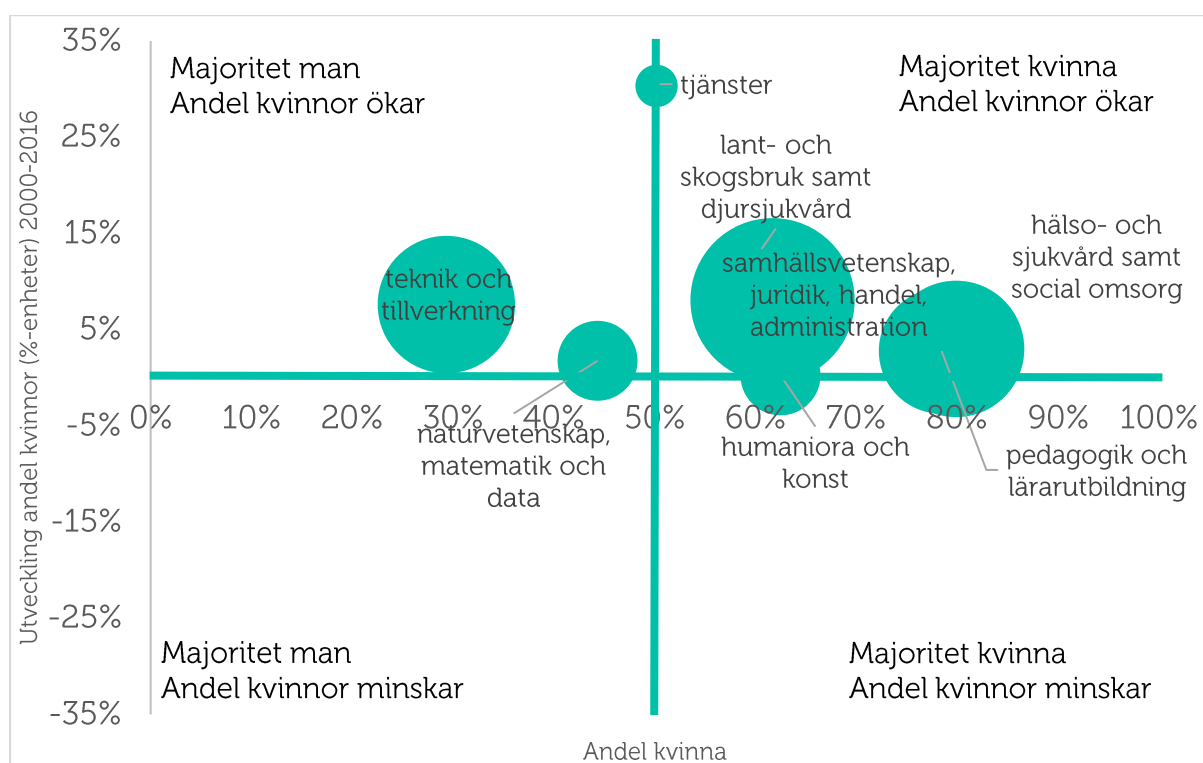

Figur 9 Förvärsarbetande 16+ år efter näringsgren SNI 2007, utveckling 2008-2015 (Källa: SCB, RAMS)

Kvinnor utbildar sig oftare till yrken inom den offentliga sektorn

Statistik över utbildning visar att teknik och tillverkning, naturvetenskap, matematik och data domineras av män. Endast 29 procent av alla personer med en eftergymnasial utbildning inom teknik och tillverkning är kvinnor. En stor majoritet som utbildar sig i dessa ämnen är alltså män. En positiv trend är dock att kvinnornas andel har ökat med 8 procentenheter under perioden 2000–2016.

Bland dem som deltar i eftergymnasiala utbildningar inom pedagogik och hälso- och sjukvård är en stor majoritet kvinnor, ungefär 80 procent. De flesta med en sådan utbildning kommer att vara verksamma i välfärdssektorn, som i stor utsträckning bedrivs i offentlig regi. När kvinnor i större utsträckning utbildas till yrken som finns i den offentliga sektorn, där möjligheten att vara företagsledare är begränsade, blir det svårt att få en mer jämställd fördelning bland företagare. Under senare år har dock välfärdssektorn öppnats upp för fristående aktörer, vilket har skapat förutsättningar för enskilda kvinnor att ta steget från att vara anställd till att starta egen verksamhet. Inslaget av privata aktörer inom välfärdssektorn har ökat. De initiativ som tagits att bedriva företag i välfärdssektorn hotas dock av debatten och de politiska utspelen om begränsningar i möjligheterna att gå med vinst i sådana företag.

Figur 10 Befolkning 16-74 år efter utbildningsinriktning SUN 2000, eftergymnasial utbildning, 3 år eller mer. Y-axel visar utveckling av andel kvinnor (%-enheter) perioden 2000-2016. X-axel visar andel kvinnor med respektive utbildningsinriktning år 2016. Bubblans storlek representerar antal personer (Källa: SCB, Befolkningens utbildning)

Slutsatser & diskussion

Bättre förutsättningar för kvinnors företagande är inte enbart en jämställdhetsfråga, det är också en fråga om att frigöra resurser och innovationer och om att skapa tillväxt genom (fritt) företagande.

Från Företagarnas sida tycker vi att det är viktigt att lyfta förebilder, lokalt, regionalt och på riksnivå. I dagsläget är 20 procent av Företagarnas medlemmar kvinnor och därmed speglar Sveriges största företagarorganisation verkligheten. Bland våra mest aktiva medlemmar är andelen kvinnor betydligt högre: i dag är 35 procent av våra förtroendevalda och 33 procent av ordförandena i våra lokala styrelser kvinnor.

I den politiska debatten diskuteras ofta kvotering, men det är inte en lösning som Företagarna förordar. Lagstiftning om kvotering är ett ingrepp i äganderätten och kommer inte heller åt de underliggande problem som ligger bakom den bristande jämställdheten. Istället för att jaga genvägar krävs ett enträget, långsiktigt arbete för att påverka de attityder, lagar och regler som nu hindrar många kvinnor från att våga satsa på att starta, äga och driva företag.

Företagarnas förslag:

- Bättre tillgång till trygghetssystemen. Trygghetssystemen måste utformas så att de inte bara passar anställda, utan också kan nyttjas av företagare, oavsett vilken företagsform de använder. Företagarna vill att företagare ska tillåtas fortsätta ha viss verksamhet i företaget samtidigt som de är föräldralediga. Sjukpenninggrundande inkomst (SGI) borde beräknas så att företagare inte missgynnas och Försäkringskassan måste ha tillräcklig kompetens för att göra rättvisande bedömningar av företagares SGI. Föräldrapenningen borde beräknas på fem arbetsdagar, istället för på sju veckodagar. Dessutom borde alla företagare i ett uppbyggnadsskede ges skydd för sin SGI, oavsett bolagsform. Läs mer i vår rapport Föräldrafällan - Vill du vara företagare eller förälder? (Företagarna, 2015)
- Utred utökat RUT-avdrag. Företagarna vill att det snarast ska tillsättas en utredning med ett brett mandat att föreslå utvidgning av hushållsnära tjänster för privatpersoner. Visst är det bra med de mindre utvidgningar som har genomförts under 2016. Men även de nya tjänsterna, mer trädgårdstjänster, IT och flytt innehåller besvärliga avgränsningar. Det vore bättre om alla tjänster som privatpersoner behöver kopplade till bostaden kunde ingå samtidigt som taket borde återställas. RUT är inte bara ett område där många kvinnor startar företag – ett större utbud av överkomliga RUT-tjänster kan dessutom förbättra kvinnors möjligheter att göra karriär, eftersom de frigör tid från hushållsarbete där kvinnor traditionellt sett har tagit störst ansvar.
- Begränsa inte välfärdsföretagandet. Förslaget om vinsttak i välfärden slår hårt mot kvinnors befintliga och potentiella företagande. I dag är vård och omsorg den sektor som har näst högst andel kvinnor som högsta befattningshavare: 4 av 10 är kvinnor. Många av dessa kommer att behöva lägga ned sin verksamhet om vinsttaksförslaget genomförs. Ett vinsttak för privata vård- och omsorgsföretag idag begränsar i sig även den övergripande utvecklingen mot jämställt ägarskap och jämställda styrelser imorgon. Företagarna anser att utredningsförslaget om vinsttak i välfärdssektorn är feltänkt. Vi vill i stället se en utveckling som tar tillvara på initiativkraften som finns hos de privata aktörerna. Utvecklingen i välfärdssektorn bör byggas på en mångfald av verksamheter och kvalitetskonkurrens, med genomtänkta och utvecklade kvalitetskriterier kombinerat med en ändamålsenlig

uppföljning och kontroll av verksamheterna. Läs mer i vårt remissyttrande över utredningsförslaget Ordning och reda i välfärden (SOU 2016:78)⁵

- Sprid goda exempel från kommuner och landsting med gott företagsklimat. Ett gott företagsklimat gör det enklare och mer attraktivt att starta och utveckla företag på en plats. Kommuner, landsting och regioner kan på många olika sätt påverka jämställdheten inom det lokala näringslivet. När kommunerna väljer att driva verksamheter inom exempelvis kultur och fritid eller hotell- och restaurang i egen regi minskar utrymmet för företag i branscher där många kvinnor är verksamma. Om kommunerna säljer tjänsterna på marknaden kan därtill allvarliga konkurrensproblem uppstå för företag som bedriver liknande verksamhet. För ett gott företagsklimat bör kommuner och landsting så långt möjligt upphandla den kompetens som finns hos företagen på marknaden i stället för att bedriva verksamhet i egen regi. Inom vård- och omsorgsområdet bör därutöver uppmärksammas möjligheten att tillämpa lagen om valfrihetssystem, LOV, vilket skapar goda förutsättningar för mångfald och småskaliga lösningar. Det kan även konstateras att många av de företag som verkar inom LOV-systemen drivs och ägs av kvinnor.
- Gör det billigare att anställa. Kostnaden för att anställa är ett av de främsta tillväxthindren i Sverige idag. Eftersom många kvinnor driver personalintensiva tjänsteföretag påverkar höga arbetsgivarkostnader, sjuklöneansvar, rigida arbetsmarknadsregler och höga skatter kvinnors företagande särskilt hårt. Sänkta skatter och minskat regelkrångel är inte bara en tillväxtfråga, utan också en jämställdhetsfråga.

⁵ <http://www.foretagama.se/politik-paverkan/remisser/2017/remissyttrande--ordning-och-reda-i-valfarden/>

Om undersökningen

Undersökningen grundas på bokslutsinformation som är offentlig. I den här metodbeskrivningen visar hur vi har gått tillväga. Företagarnas analysavdelning har tagit fram en databas som innehåller samtliga årsbokslut på alla aktiebolag i Sverige oktober 2016. Endast aktiebolag ingår i undersökningen för att de andra bolagsformernas bokslutsinformation inte offentliggörs. Informationen kommer från Bolagsverket och tagits fram via dataleverantör Retriever. Bruttoanalysen innehåller drygt 530 000 företag aktiebolag, samt fler än 200 olika variabler: totalt ungefär 122 miljon uppgifter. Många företag bedriver ingen aktiv näringsverksamhet och rensas bort. 71 000 aktiebolag tas bort för att de inte är registrerad för F-Skatt, och därutöver 86 000 aktiebolag för att de inte finns i Momsregistret. På drygt 16 000 aktiebolag är årsbokslutet från innan 2015. Det är för gammalt för den här undersökningen, och därför tags också dessa bolag bort från analysen. Därutöver finns 66 000 aktiebolag som saknar ett årsbokslut (delvis på grund av nyregistreringar). De kan inte tas med i analysen. Ungefär 6 000 aktiebolags tas bort på grund av brister i bokslutet och drygt 6 000 till på grund av vissa anmärkningar såsom likvidation eller inledande konkurs. Vi tar även bort de företagen som har en omsättning som överstiger 1 miljard kronor. Det handlar om 1 100 företag. För att rensa bort hobby- och inaktiva företag hanteras en omsättningsgräns på 100 000 kronor som gör att 60 000 företags exkluderas. Företag som har ett resultat som överstiger 1 miljard kronor eller understiger -1 miljard kronor exkluderas också från undersökningen. Till slut tar vi bort 2 000 huvudkontor och holdingbolag. Granskningen och rensningen leder till en databas som innehåller drygt 278 000 företag och mer än 200 variabler. Flesta undersökningar som presenteras i media grundas på enkäter med några hundra och i bästa fall några tusen deltagare.

I undersökningar finns ofta en skillnad mellan det vad man vill mäta och det man verkligen mäter. De vanligaste fel är urvalsfel, bortfallsfel och mätfel. Urvalsfel uppstår när undersökningen bygger på svar från ett urval företag och inte från hela populationen. Resultatet av undersökningen påverkas av vilka företag man fick med när man slumpmässig tog fram urvalet. Det är viktigt att se till att urvalet representerar populationen. I vår undersökning har vi tillgång till uppgifter på hela populationen. Urvalsfel spelar därför ingen roll i den här analysen, några enstaka företag undantaget som saknas på grund av eventuella fel i registret. Det kan dock inte påverka resultatet. Begränsningen i vår undersökning är att vi endast tittar på aktiebolag. Enskilda firmor ingår inte. Faktum är dock att en stor majoritet av enskilda firmor inte har anställda.

Bortfallsfel beror på att inte alla personer i urvalet svarar/deltar. Det finns alltid ett antal personer/företag som är med i urvalet som inte svarar. Somliga får man inte tag i, och andra vägrar svara. Det är inte möjligt att veta hur de skulle ha svarat. Bortfallet resulterar därför i att skattningar får en skevhet (bias) och kan i vissa undersökningar vara en allvarlig felkälla. I den här undersökningen utgår vi från hela populationen, och det finns alltså inget urval och därför inte heller bortfall och bortfallsfel.

Mätfel har att göra med att de svar man får på frågorna kan vara osäkra eller felaktiga. De som svarar kan ha missförstått en fråga eller ger av andra anledningar inte ett korrekt svar. Stora fördelen med vår analys är att "frågorna" kommer från årsredovisningen. I flesta fall kontrolleras det noggrant av bolagets styrelse och en extern redovisor. Påverkan av urvalsfel, bortfallsfel och mätfel i denna undersökningar är alltså minimal. Stora antalet "deltagande" företag och stora förankring och standardisering av koncept, definitioner och mått gör den här analysen väldigt stabil. Och det möjliggör också att resultatet kan brytas ned på län och kommun, samt detaljerade branscher. Notera att vi endast tittar på den senaste årsredovisningen och att undersökningen därmed tar en ögonblicksbild. Företagens befattningshavare ändras dock sällan och är inte konjunkturberoende. Befattningshavare är företagsledaren enligt uppgifter från Bolagsverket/årsbokslut, och möjligheten

finns att någon annan än befattningshavaren enligt papper är den faktiska företagsledaren men vi bedömer att det är orimligt att det påverkar resultat i nämnvärd utsträckning.

Definitioner

Kommun: i princip används kommunuppgifter under besöksadress i årsredovisningen. Om besöksadress saknas används postadress.

Län: i princip används länsuppgifter under besöksadress i årsredovisningen. Om besöksadress saknas används postadress.

Bransch: branscherna som beskrivs och används i denna undersökning grundas på svensk näringsgrensindelning (SNI). Vi hanterar olika detaljnivåer, samt egna sammanställningar. Vi utgår från företagets femsiffriga SNI-kod som registreras av Bolagsverket.

Högsta befattningshavare: Högsta befattningshavare är företagets vd eller extern vd. Inte alla aktiebolag har dock en vd. I fall det inte finns en vd räknas företagets ordförande som högsta befattningshavare. I vissa fall saknas även denna befattning och då antas att en vanlig styrelseledamot är högsta befattningshavare.

Referenser

Företagarna (2015). Föräldrafällan - Vill du vara företagare eller förälder?

SCB (2017). Befolkningens utbildning, Tabell "Befolkning 16-74 år efter utbildningsnivå, utbildningsinriktning SUN 2000, år, kön och ålder". År 2000 och 2016

SCB (2017). Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS), Tabell "Förvärvsarbetande 16+ år med bostad i regionen (nattbefolkning) (RAMS) efter region, näringsgren SNI 2007 och kön. År 2008 - 2015

SCB (2017). Arbetskraftsundersökningarna (AKU), Tabell "Befolkningen 15-74 år (AKU) efter kön, ålder och arbetskraftstillhörighet. År 2005 - 2016"

Tillväxtanalys (2015). Nystartade företag i Sverige 2015, Tabell 11 "Antal nystartade företag 2015 efter juridisk form och kön"

Appendix

Antal och andel högsta befattningshavare per kommun

Placering	Kommun	Antal kvinnor	Antal män	Andel kvinnor	Andel män
1	Vaxholm	142	375	27,5%	72,5%
2	Danderyd	462	1 443	24,3%	75,7%
3	Jokkmokk	37	117	24,0%	76,0%
4	Lidingö	463	1 467	24,0%	76,0%
5	Ekerö	237	822	22,4%	77,6%
6	Dorotea	15	54	21,7%	78,3%
7	Borgholm	83	302	21,6%	78,4%
8	Stockholm	9 154	33 611	21,4%	78,6%
9	Nacka	899	3 350	21,2%	78,8%
10	Nora	48	179	21,1%	78,9%
11	Värmdö	356	1 353	20,8%	79,2%
12	Salem	55	214	20,4%	79,6%
13	Täby	591	2 313	20,4%	79,6%
14	Trosa	90	358	20,1%	79,9%
15	Sollentuna	433	1 723	20,1%	79,9%
16	Österåker	293	1 175	20,0%	80,0%
17	Lomma	133	541	19,7%	80,3%
18	Överkalix	18	74	19,6%	80,4%
19	Arjeplog	21	87	19,4%	80,6%
20	Vellinge	247	1 027	19,4%	80,6%
21	Strömsund	63	263	19,3%	80,7%
22	Höganäs	161	676	19,2%	80,8%
23	Mora	107	450	19,2%	80,8%
24	Leksand	92	387	19,2%	80,8%
25	Lund	541	2 279	19,2%	80,8%
26	Tomelilla	63	267	19,1%	80,9%
27	Ockelbo	25	106	19,1%	80,9%
28	Öckerö	66	281	19,0%	81,0%
29	Strängnäs	191	816	19,0%	81,0%
30	Forshaga	33	141	19,0%	81,0%
31	Valdemarsvik	41	176	18,9%	81,1%
32	Simrishamn	129	554	18,9%	81,1%
33	Lerum	192	833	18,7%	81,3%
34	Kiruna	100	436	18,7%	81,3%
35	Boden	98	431	18,5%	81,5%
36	Nynäshamn	113	499	18,5%	81,5%
37	Åmål	48	213	18,4%	81,6%
38	Vallentuna	175	780	18,3%	81,7%

Placering	Kommun	Antal kvinnor	Antal män	Andel kvinnor	Andel män
39	Vännäs	26	117	18,2%	81,8%
40	Karlsborg	23	104	18,1%	81,9%
41	Sundbyberg	206	935	18,1%	81,9%
42	Töreboda	29	133	17,9%	82,1%
43	Älvsbyn	42	193	17,9%	82,1%
44	Markaryd	47	216	17,9%	82,1%
45	Norrtälje	346	1 596	17,8%	82,2%
46	Åre	98	454	17,8%	82,2%
47	Tyresö	245	1 136	17,7%	82,3%
48	Tidaholm	40	186	17,7%	82,3%
49	Ystad	145	681	17,6%	82,4%
50	Svalöv	48	226	17,5%	82,5%
51	Gotland	309	1 458	17,5%	82,5%
52	Torsby	61	288	17,5%	82,5%
53	Uppsala	875	4 153	17,4%	82,6%
54	Båstad	113	541	17,3%	82,7%
55	Hofors	25	120	17,2%	82,8%
56	Oxelösund	26	125	17,2%	82,8%
57	Vadstena	46	222	17,2%	82,8%
58	Göteborg	2 748	13 292	17,1%	82,9%
59	Skurup	59	286	17,1%	82,9%
60	Filipstad	24	117	17,0%	83,0%
61	Landskrona	148	722	17,0%	83,0%
62	Kungsbacka	455	2 222	17,0%	83,0%
63	Malmö	1 378	6 733	17,0%	83,0%
64	Härnösand	76	372	17,0%	83,0%
65	Helsingborg	675	3 304	17,0%	83,0%
66	Skinnskatteberg	11	54	16,9%	83,1%
67	Trelleborg	139	684	16,9%	83,1%
68	Skara	73	360	16,9%	83,1%
69	Haninge	348	1 717	16,9%	83,1%
70	Enköping	200	988	16,8%	83,2%
71	Falköping	114	564	16,8%	83,2%
72	Mörbylånga	65	322	16,8%	83,2%
73	Älvkarleby	24	119	16,8%	83,2%
74	Sala	91	453	16,7%	83,3%
75	Säter	46	231	16,6%	83,4%
76	Hjo	34	172	16,5%	83,5%
77	Borlänge	188	953	16,5%	83,5%
78	Karlskoga	92	467	16,5%	83,5%
79	Lysekil	63	321	16,4%	83,6%
80	Solna	424	2 165	16,4%	83,6%
81	Flen	61	313	16,3%	83,7%
82	Lekeberg	22	113	16,3%	83,7%
83	Västervik	145	746	16,3%	83,7%
84	Eksjö	65	336	16,2%	83,8%
85	Karlstad	400	2 072	16,2%	83,8%

Placering	Kommun	Antal kvinnor	Antal män	Andel kvinnor	Andel män
86	Hammarö	49	254	16,2%	83,8%
87	Gävle	376	1 960	16,1%	83,9%
88	Mariestad	71	371	16,1%	83,9%
89	Storuman	34	178	16,0%	84,0%
90	Ragunda	21	110	16,0%	84,0%
91	Järfälla	256	1 341	16,0%	84,0%
92	Umeå	446	2 340	16,0%	84,0%
93	Sigtuna	202	1 061	16,0%	84,0%
94	Västerås	592	3 110	16,0%	84,0%
95	Upplands-Bro	94	494	16,0%	84,0%
96	Hagfors	34	179	16,0%	84,0%
97	Knivsta	70	369	15,9%	84,1%
98	Luleå	289	1 525	15,9%	84,1%
99	Strömstad	74	391	15,9%	84,1%
100	Söderköping	52	275	15,9%	84,1%
101	Östersund	279	1 477	15,9%	84,1%
102	Upplands Väsby	162	858	15,9%	84,1%
103	Degerfors	22	117	15,8%	84,2%
104	Stenungsund	135	718	15,8%	84,2%
105	Huddinge	436	2 325	15,8%	84,2%
106	Falun	234	1 251	15,8%	84,2%
107	Arboga	49	262	15,8%	84,2%
108	Surahammar	23	123	15,8%	84,2%
109	Hällefors	20	107	15,7%	84,3%
110	Kil	45	242	15,7%	84,3%
111	Uddevalla	226	1 217	15,7%	84,3%
112	Sotenäs	57	307	15,7%	84,3%
113	Ulricehamn	101	544	15,7%	84,3%
114	Vilhelmina	29	157	15,6%	84,4%
115	Varberg	296	1 609	15,5%	84,5%
116	Bollnäs	109	595	15,5%	84,5%
117	Håbo	94	514	15,5%	84,5%
118	Karlshamn	111	607	15,5%	84,5%
119	Kungsör	27	148	15,4%	84,6%
120	Tierp	66	362	15,4%	84,6%
121	Kävlinge	115	631	15,4%	84,6%
122	Örebro	540	2 967	15,4%	84,6%
123	Linköping	540	2 969	15,4%	84,6%
124	Karlskrona	174	962	15,3%	84,7%
125	Kungälv	208	1 151	15,3%	84,7%
126	Rättvik	51	283	15,3%	84,7%
127	Sandviken	96	533	15,3%	84,7%
128	Sjöbo	71	396	15,2%	84,8%
129	Södertälje	284	1 585	15,2%	84,8%
130	Lilla Edet	36	201	15,2%	84,8%
131	Ängelholm	195	1 089	15,2%	84,8%
132	Höör	53	296	15,2%	84,8%

Placering	Kommun	Antal kvinnor	Antal män	Andel kvinnor	Andel män
133	Heby	42	235	15,2%	84,8%
134	Köping	89	498	15,2%	84,8%
135	Nykvarn	42	236	15,1%	84,9%
136	Sorsele	14	79	15,1%	84,9%
137	Lessebo	27	153	15,0%	85,0%
138	Finspång	50	284	15,0%	85,0%
139	Partille	141	803	14,9%	85,1%
140	Eslöv	97	554	14,9%	85,1%
141	Gällivare	59	337	14,9%	85,1%
142	Halmstad	365	2 099	14,8%	85,2%
143	Härjedalen	54	311	14,8%	85,2%
144	Bräcke	21	121	14,8%	85,2%
145	Mönsterås	37	214	14,7%	85,3%
146	Katrineholm	98	568	14,7%	85,3%
147	Tjörn	74	430	14,7%	85,3%
148	Lycksele	49	285	14,7%	85,3%
149	Lidköping	144	839	14,6%	85,4%
150	Avesta	81	472	14,6%	85,4%
151	Ludvika	86	502	14,6%	85,4%
152	Kristianstad	296	1 735	14,6%	85,4%
153	Nyköping	203	1 190	14,6%	85,4%
154	Ale	75	441	14,5%	85,5%
155	Emmaboda	27	159	14,5%	85,5%
156	Sölvesborg	63	371	14,5%	85,5%
157	Sunne	55	324	14,5%	85,5%
158	Bollebygd	30	178	14,4%	85,6%
159	Vimmerby	59	351	14,4%	85,6%
160	Mellerud	30	179	14,4%	85,6%
161	Östra Göinge	39	233	14,3%	85,7%
162	Staffanstorps	81	484	14,3%	85,7%
163	Eskilstuna	302	1 805	14,3%	85,7%
164	Härbyda	146	873	14,3%	85,7%
165	Gnesta	40	240	14,3%	85,7%
166	Gråstorp	16	96	14,3%	85,7%
167	Högsby	15	90	14,3%	85,7%
168	Kalix	42	252	14,3%	85,7%
169	Robertsfors	23	138	14,3%	85,7%
170	Trollhättan	138	831	14,2%	85,8%
171	Ljusdal	83	501	14,2%	85,8%
172	Piteå	136	822	14,2%	85,8%
173	Sundsvall	345	2 088	14,2%	85,8%
174	Alingsås	144	873	14,2%	85,8%
175	Arvika	75	455	14,2%	85,8%
176	Hedemora	56	340	14,1%	85,9%
177	Kumla	61	371	14,1%	85,9%
178	Östhammar	74	451	14,1%	85,9%
179	Hudiksvall	125	763	14,1%	85,9%

Placering	Kommun	Antal kvinnor	Antal män	Andel kvinnor	Andel män
180	Ronneby	65	397	14,1%	85,9%
181	Kinda	33	202	14,0%	86,0%
182	Oskarshamn	77	472	14,0%	86,0%
183	Nordanstig	30	184	14,0%	86,0%
184	Jönköping	496	3 069	13,9%	86,1%
185	Kramfors	55	341	13,9%	86,1%
186	Hörby	43	268	13,8%	86,2%
187	Falkenberg	179	1 118	13,8%	86,2%
188	Kalmar	240	1 502	13,8%	86,2%
189	Norsjö	15	94	13,8%	86,2%
190	Orust	77	483	13,8%	86,3%
191	Botkyrka	213	1 342	13,7%	86,3%
192	Fagersta	32	202	13,7%	86,3%
193	Säffle	41	262	13,5%	86,5%
194	Kristinehamn	72	461	13,5%	86,5%
195	Örnsköldsvik	164	1 054	13,5%	86,5%
196	Malung	56	367	13,2%	86,8%
197	Skövde	139	911	13,2%	86,8%
198	Åstorp	41	269	13,2%	86,8%
199	Smedjebacken	28	184	13,2%	86,8%
200	Norrköping	410	2 695	13,2%	86,8%
201	Nybro	47	309	13,2%	86,8%
202	Hallstahammar	43	283	13,2%	86,8%
203	Skellefteå	234	1 545	13,2%	86,8%
204	Örkelljunga	26	172	13,1%	86,9%
205	Ånge	29	192	13,1%	86,9%
206	Växjö	280	1 855	13,1%	86,9%
207	Ödeshög	16	106	13,1%	86,9%
208	Klippan	44	293	13,1%	86,9%
209	Mölnadal	248	1 652	13,1%	86,9%
210	Gagnef	30	201	13,0%	87,0%
211	Pajala	20	134	13,0%	87,0%
212	Värnamo	129	866	13,0%	87,0%
213	Perstorp	14	94	13,0%	87,0%
214	Bengtstors	22	148	12,9%	87,1%
215	Dals-Ed	15	101	12,9%	87,1%
216	Ovanåker	40	270	12,9%	87,1%
217	Haparanda	25	169	12,9%	87,1%
218	Hässleholm	146	992	12,8%	87,2%
219	Orsa	20	136	12,8%	87,2%
220	Vänersborg	82	560	12,8%	87,2%
221	Laholm	82	562	12,7%	87,3%
222	Vingåker	23	158	12,7%	87,3%
223	Mjölby	81	557	12,7%	87,3%
224	Burlöv	49	338	12,7%	87,3%
225	Malå	10	69	12,7%	87,3%
226	Hultsfred	34	235	12,6%	87,4%

Placering	Kommun	Antal kvinnor	Antal män	Andel kvinnor	Andel män
227	Herrljunga	26	181	12,6%	87,4%
228	Olofström	28	195	12,6%	87,4%
229	Habo	33	230	12,5%	87,5%
230	Uppvidinge	33	230	12,5%	87,5%
231	Färgelanda	13	91	12,5%	87,5%
232	Storfors	8	56	12,5%	87,5%
233	Vansbro	22	155	12,4%	87,6%
234	Arvidsjaur	20	141	12,4%	87,6%
235	Tibro	32	226	12,4%	87,6%
236	Mullsjö	21	150	12,3%	87,7%
237	Tanum	61	437	12,2%	87,8%
238	Berg	26	187	12,2%	87,8%
239	Svedala	52	379	12,1%	87,9%
240	Mark	110	802	12,1%	87,9%
241	Vårgårda	27	197	12,1%	87,9%
242	Ljungby	74	543	12,0%	88,0%
243	Eda	21	155	11,9%	88,1%
244	Osby	36	266	11,9%	88,1%
245	Vara	54	399	11,9%	88,1%
246	Vaggeryd	38	283	11,8%	88,2%
247	Älmhult	40	298	11,8%	88,2%
248	Söderhamn	65	487	11,8%	88,2%
249	Lindesberg	48	360	11,8%	88,2%
250	Borås	341	2 561	11,8%	88,2%
251	Sävsjö	34	257	11,7%	88,3%
252	Bjuv	28	212	11,7%	88,3%
253	Sollefteå	47	357	11,6%	88,4%
254	Alvesta	44	336	11,6%	88,4%
255	Motala	106	820	11,4%	88,6%
256	Nässjö	76	589	11,4%	88,6%
257	Tranås	58	459	11,2%	88,8%
258	Bromölla	19	151	11,2%	88,8%
259	Hallsberg	34	272	11,1%	88,9%
260	Krokom	40	321	11,1%	88,9%
261	Ätvidaberg	27	218	11,0%	89,0%
262	Årjäng	29	235	11,0%	89,0%
263	Vindeln	17	138	11,0%	89,0%
264	Timrå	36	293	10,9%	89,1%
265	Norberg	12	99	10,8%	89,2%
266	Torsås	14	116	10,8%	89,2%
267	Grums	15	126	10,6%	89,4%
268	Gislaved	91	771	10,6%	89,4%
269	Askersund	26	226	10,3%	89,7%
270	Ljusnarsberg	11	96	10,3%	89,7%
271	Älvdalen	22	195	10,1%	89,9%
272	Munkedal	26	232	10,1%	89,9%
273	Svenljunga	25	225	10,0%	90,0%

Placering	Kommun	Antal kvinnor	Antal män	Andel kvinnor	Andel män
274	Övertorneå	11	99	10,0%	90,0%
275	Ydre	11	100	9,9%	90,1%
276	Åsele	9	84	9,7%	90,3%
277	Laxå	15	141	9,6%	90,4%
278	Boxholm	11	104	9,6%	90,4%
279	Hylte	19	183	9,4%	90,6%
280	Gnosjö	35	347	9,2%	90,8%
281	Götene	24	245	8,9%	91,1%
282	Nordmaling	12	123	8,9%	91,1%
283	Tranemo	22	229	8,8%	91,2%
284	Vetlanda	47	525	8,2%	91,8%
285	Munkfors	5	56	8,2%	91,8%
286	Tingsryd	21	251	7,7%	92,3%
287	Essunga	10	124	7,5%	92,5%
288	Gullspång	8	108	6,9%	93,1%
289	Aneby	9	143	5,9%	94,1%
290	Bjurholm	3	55	5,2%	94,8%

Häng med
i debatten på
Twitter; @foretagarna, Instagram; @
foretagarna, LinkedIn och
Facebook!

företagarna